



**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
RAYMOND C. PACE**

Seduta tal-31 ta' Mejju, 2012

Citazzjoni Numru. 2003/1999/1

**Horant Properties Limited gja Grezzju Patignott
Limited**

vs

**A. Vassallo & Sons Investments Co. Ltd. u Anthony u
Maria Dolores konjugi Vassallo f'isimhom propju.**

Il-Qorti,

I. PRELIMINARI.

Rat ic-citazzjoni tal-atturi datat 17 ta' Settembru 1999 a fol. tal-process fejn esponew:-

Illi b'konvenju datata 27 ta' Ottubru 1997 redatt minn Nutar Dr. Pierre Cassar (kopja nformi Dok "A") is-socjeta` konvenuta A. Vassallo & Sons Investments Co. Ltd. intrabtet li tittrasferixxi lis-socjeta` attrici b'titolu ta' tpartit is-semi-basement ossia l-upper basement accessibbli

minn drive-in private li tizbokka fi Triq it-Tamar, Qawra, San Pawl il-Bahar u in kontrakkambju u s-socjeta` attrici kellha titrassferixxi zewg vetturi tal-marka Peueot 405 u Pontiac, Cabib Cruiser XL ta' sitta u ghoxrin pied u karozza ohra sabiex iwasslu ghal prezz ta' tpartit fl-ammont ta' erbgħa u erbgħin elf lira (Lm44,000).

Illi dan il-konvenju gie pattwit fuq dikjarazzjoni tal-konvenut Anthony Vassallo (imnizzla fl-istess konvenju) li s-socjeta` konvenuta minnu rapprezentata kienet proprjetarja tal-immobbli promess in trasferiment lis-socjeta` attrici.

Illi s-socjeta` attrici effettivament ikkonsenjat lis-socjeta` konvenuta l-vettura Peugeot 405 bil-valur pattwit ta' sebat elef lira (Lm7,000) u l-Cabin Cruiser b'valur pattwit ta' tnax-il elf lira (Lm12,000) kif ukoll vettura Pantiac b' valur ta' tlettax-il elf lira (Lm13,000).

Illi bi skrittura ohra privata datata 11 ta' Dicembru 1998 (Dok "B") dan il-konvenju gie estiz sal-15 ta' Jannar 1999.

Illi b'ittra ufficjali pprezentata fl-14 ta' Jannar 1999, is-socjeta` konvenuta A. Vassallo & Sons Investments Co. Ltd. giet interpellata mis-socjeta` attrici sabiex taddivjeni għall-iffirmar u pubblikazzjoni tal-att definittiv ta' trasferiment izda baqghet inadempjenti.

Illi s-socjeta` attrici skopriet li effettivament l-immobbli li kellu jigi lilha trasferit mhuwiex proprjeta` tas-socjeta` konvenuta.

Illi għalhekk id-dikjarazzjoni tal-konvenut Anhony Vassallo fuq il-konvenju fuq riferit irrizultat li hija falza u minhabba f' dan l-agir frawdolenti tieghu, s-socjeta` attrici sofriet danni li jikkmprendu sija l-imghax fuq il-valur tal-vetturi u cabin cruiser konsenjati u sija telf ta' qliegh mill-izvilupp tal-immobbli li kellu jigi trasferit.

Illi *inoltre* jidher li l-flus rikavati mill-bejgh tal-vetturi u cabin cruiser gew approprijati mill-konvenuti kongunti Vassallo minflok mis-socjeta` konvenuta.

Illi *inoltre* minkejja li l-konvenju in kwistjoni m' ghadux vinkolanti, il-konvenuti kongunti Vassallo u s-socjeta` konvenuta A. Vassallo & Sons Investments Co. Ltd. ma hallsux lira lis-socjeta` attrici s-somma ta' hamsa u ghoxrin elf u tliet mitt lira (Lm25,300) in rappresentanza tal-bilanc fuq il-vettura u cabin cruiser lilhom ikkonsenjati.

Illi ghalhekk l-istess socjeta` attrici talbet lill-konvenuti jghidu ghaliex din il-Qorti m'ghandhiex: -

1. Tiddikjara li l-konvenju bejn il-partijiet datata 27 ta' Ottubru 1997 m'ghadux vinkolanti sija ghaliex skada u sija minhabba vizzju fil-kunsens tar-rapprezentant tas-socjeta` attrici b' konsegwenza tal-agir frawdolenti tal-konvenut Anthony Vassallo.

2. Konsegwentement tikkundanna lis-socjeta` konvenuta u lill-konvenuti konguni Vassallo in solidum sabiex jirrifondu lis-socjeta` attrici s-somma bilancjali fuq imsemmija ta' hamsa u ghoxrin elf u tliet mitt lira (Lm25,300) flimkien mal-imgahx kummercjali fuq din l-istess somma mid-data jew dati li jigu stabbiliti minn din il-Qorti bhala d-data jew dati li fihom gew ricevuti l-vetturi u cabin cruiser kif jirrizulta waqt it-trattazzjoni tal-kawza.

3. Konsegwentement ukoll tikkundanna lill-konvenuti kollha jew minn minnhom sabiex ihallsu lis-socjeta` attrici dawk id-danni, li jigu likwidati accorrendo permezz ta' perit nominandi, u li jirrapprezentaw it-telf li sofriet l-istess socjeta` attrici b' konsegwenza tal-agir frawdolenti tal-konvenut Anthony Vassallo.

Bl-ispejjez komprizi dawk tal-14 ta' Jannar 1999 u t-13 ta' Awwissu 1999 kontra l-konvenuti li huma ngunti ghas-subizzjoni.

Rat id-dikjarazzjoni tas-socjeta` attrici a fol. 3 tal-process.

Rat il-lista tax-xhieda u dokumenti esebiti a fol. 5 sa 8 tal-process.

Rat li din il-kawza kienet appuntata ghas-smigh minn din il-Qorti ghas-seduta tad-29 ta' Frar 2000.

Rat ir-rikors ta' Anthony u Maria Dolores konjugi Vassallo datata 25 ta' Mejju 2000 a fol 14 tal-process fejn talbu li jigu awtorizzatai jipprezentaw nota ta' eccezzjonijiet taghhom u dan taht dawk il-kundizzjonijiet li jidhrilha xierqa; u l-Qorti ordnat n-notifikat lill-kontro-parti bi zmien jumejn (2) ghar-risposta, kif jidher bid-digriet moghti fis-26 ta' Mejju 2000 (fol 15).

Rat il-verbal tas-seduta tal-14 ta' Lulju 2000 fejn meta ssejhet il-kawza dehru d-difensuri tal-partijiet. Id-difensuri qablu li l-provi li ha jinstemghu f'din il-kawza ghandhom jinstemghu wkoll fil-kawza Nru 48 Cit 2004/99, u Nru 57 Cit 2005/99 fuq il-lista tallum u vice versa. Xhedet Maria Dolores Vassallo. Dr. Mark Busuttil iddikjara li ma ghandux aktar provi dwar ir-rikors tieghu. Xhed ukoll Carmelo Agius. Dr. Albert Libreri talab li jirregola ruhu. Il-kawza gie differita ghall-provi kollha tal-atturi dwar ir-rikors tal-gustifikazzjoni tal-kontumacja ghad-9 ta' Novembru 2000; u l-verbal tas-seduta tad-9 ta' Novembru 2000 fejn Dr. Albert Libreri ddikjara li ma ghandux provi aktar. Il-kawza giet differita ghall-decizjoni dwar gustifikazzjoni tal-kontumacja ta' Anthony u Maria Dolores Vassallo ghall-25 ta' Jannar 2001; u l-verbal tal-25 ta' Jannar 2001 fejn inghatat sentenza fuq il-gustifikazzjoni tal-kontumacja.

Rat id-decizjoni fuq il-gustifikazzjoni tal-kontumacja (fol 53) fejn cahdet it-talba fil-konfront tal-konvenuta Marai Dolores Vassallo, stante li hija ma rnexxiliex tiggustifika l-kontumacja taghha, izda laqghet it-talba fil-konfront tal-konvenuti l-ohra Anthony Vassallo, w is-socjeta' A. Vassallo & Sons Investments Co. Ltd, u ghalhekk tat terminu ta' ghoxrin (20) gurnata mid-data tad-decizzjoni sabiex l-istess konvenuti ndikati, jipprezentaw in-Nota tal-Eccezzjonijiet taghhom.

Rat in-nota tal-eccezzjonijiet tal-konvenuti ta' Anthony Vassallo u A Vassallo & Sons Investments Company Limited datata 14 ta' Frar 2001 a fol 67 tal-process fejn eccepew: -

1. Illi fil-konfront tal-konjugi Anthony u Maria Dolores konjugi Vassallo t-talbiet attrici huma nfondat fil-fatt u fid-dritt *stante* illi qatt ma kien hemm rabta mal-istess socjeta` u b'hekk ghandhom jigu liberati mill-osservanza tal-gudizzju bl-ispejjez kontra l-istess atturi.

2. Illi minghajr pregudizzju ghas-suespost u limitatament fir-rigward tas-socjeta` A. Vassallo & Sons Investments Company Ltd. l-akkuzi taddotti fil-konfront tas-socjeta` konvenuta huma infondati fil-fatt u fid-dritt u *se mai* jekk hemm xi tort, din tespetta purament lill-atturi *stante* li huma stess ma onorawx ir-rabtiet li kien hemm tort taghhom, bil-konsegwenza li qed jipprovaw jitfghu l-htija fuq il-konvenuti, bl-ispejjes kompletament kontra l-istess atturi.

Salv eccezzjonijiet ohra.

Rat id-dikjarazzjoni flimkien mal-lista tax-xhieda tal-konvenuti ta' Anthony Vassallo u A Vassallo & Sons Investments Company Limited a fol. 68 tal-process.

Rat ir-rikors tas-socjeta` attrici datat 3 ta' April 2001 a fol. 72 tal-process li prevja n-notifika ta' dan ir-rikors lid-difensur tal-kontro-parti li ffirmat u pprezenta l-istess nota sabiex dan jirregola ruhu, taghti dawk il-provvedimenti opportuni sabiex l-atti ta' din il-kawza jkunu regolarizzati skont il-ligi; u l-Qorti ordnat in-notifika lill-kontro-parti b' jumejn zmien ghar-risposta; rat li l-konvenuti ma pprezentawx risposta, u u d-digriet taghha fejn fic-cirkustanzi ordnat li wara l-kliem konvenuti fin-nota ta' eccezzjonijiet jizdiedu "Anthony Vassallo u A Vassallo & Sons Investments Company Limited," u l-istess issir fid-dikjarazzjoni u wara l-kliem ghar-rigward tieghu fl-istess dikjarazzjoni jigu kancellati l-kliem "u tal-konjugi tieghu Maria Dolores Vassallo."

Rat il-verbal tas-seduta mizmuma fis-27 ta' Gunju 2001 fejn il-Qorti nnominat lill-Assistent Gudizzjarju Dr. Vincent Galea biex jisma' l-provi kollha dwar il-kaz u halliet il-kawza biex l-Assistent Gudizzjarju jesplita l-inkarigu

tieghu ghad-29 ta' Novembru 2011; u tal-5 ta' Marzu 2002 fejn il-Qorti irrevokat l-inkarigu tal-Assistent Gudizzjarju Dr. Vincent Galea u halliet l-kawza ghall-kontinwazzjoni tal-provi attrici quddiem din il-Qorti diversament presjeduta ghas-17 ta' Mejju 2002.

Rat il-verbali tas-seduti mizmuma quddiem l-Assistent Gudizzjarju Dr. Vincent Galea.

Rat il-verbal tas-seduta mizmuma quddiem din il-Qorti kif diversament presjeduta mill-Onorevoli Mhallef David Scicluna fejn il-Qorti nnominat lil Dr. Veronica Aquilina biex tisma' il-provi.

Rat il-verbali tas-seduti mizmuma quddiem l-Assistent Gudizzjarju Dr. Veronica Aquilina flimkien max-xhieda quddiema prodotta.

Rat il-verbali tas-seduti mizmuma quddiem din il-Qorti kif diversament presjeduta mill-Onorevoli Mhallef Noel Cuschieri fejn fis-seduta tat-8 ta' Ottubru 2004 il-Qorti rrevokat n-nomina ta' Dr. Veronica Aquilina u nnominat minflokha lill-Assistent Gudizzjarju Dr. Mariella Gonzi bhala Assistent Gudizzjarju.

Rat il-verbali tas-seduti mizmuma quddiem l-Assistent Gudizzjarju Dr. Mariella Gonzi flimkien max-xhieda quddiemha prodotta u d-dokumenti hemm ipprezentati.

Rat il-verbal tas-seduta mizmuma quddiem din il-Qorti kif hekk illum presjeduta tal-24 ta' Jannar 2006 fejn Dr. Albert Libreri nforma l-Qorti li baqaghlu seduta wahda biex is-socjeta` attrici taghlaq il-provi. Il-Qorti nnominat lill-Assistent Gudizzjarju Dr. Josette Demicoli biex tiffissa seduta wahda ghall-gheluq tal-provri attrici u minn issa l-provi attrici qed jigu dikjarati maghluqa. Il-konvenuti u Dr. Charmaine Cherrett imsejhin diversi drabi baqghu ma dehrux. Inghata digriet tal-affidavit lill-konvenuti ta' erbghin (40) jum mill-attur seduti tal-provi attrici. Il-Qorti ordnat lill-Assistent Gudizzjarju Dr. Josette Demicoli wara t-terminu tal-affidavit lis-socjeta` konvenuti biex izzomm tliet seduti fil-mori ta' dan id-differiment ghall-provi kollha tal-

Kopja Informali ta' Sentenza

konvenuti, liema provi ma jkunux producibbli bil-procedura tal-affidavit, u l-provi tal-partijiet gew b'dan iddikjarati maghluqa.

Rat il-verbal tas-seduta mizmuma fil-5 ta' Dicembru 2006 fejn il-Qorti irrevokat l-inkarigu tal-Assistent Gudizzjarju u nnominat minflok bhala Perit Legali a spejjez provizorjament attrici lil Dr. Veronica Galea Debono sabiex tirrelata dwar it-talbiet attrici wara li tiehu konjizzjoni tal-eccezzjonijiet tal-konvenuti; il-verbal tal-24 ta' Jannar 2006 fejn il-kawza giet differita ghar-rapport ghall-24 ta' Mejju 2007.

Rat il-verbali tas-seduti muzmuma quddiem l-Assistent Gudizzjarju Dr. Josette Demicoli flimkien max-xhieda quddiemha prodotta.

Rat ir-rapport tal-Perit Legali Dr. Veronica Galea Debono pprezentat fir-registru fil-25 ta' Jannar 2011 u mahluf fis-seduta tad-19 ta' Mejju 2011 (fol 284).

Rat il-verbali tas-seduti kollha mizmuma quddiem din il-Qorti kif hekk presjeduta fejn fis-seduta tal-10 ta' Novembru 2011 meta ssejhet il-kawza deher Dr. Albert Libreri ghas-socjeta` attrici li rrileva li r-rapport peritali fil-konkluzjonijiet indikata bhala "iv", il-kelma "raba' talba" trid tirreferi ghat-tielet talba. Dr. Albert Libreri rrimetta ruhu ghar-rapport. Il-kawza giet differita ghas-sentenza in difett ta' ostakolu ghall-31 ta' Mejju 2012.

Rat ix-xhieda kollha hemm moghtija.

Rat l-atti kollha pprezentati mill-partijiet u d-digrieti relattivi.

Rat id-dokumenti esebiti.

Rat l-atti kollha l-ohra tal-kawza.

II. KONSIDERAZZJONIJIET.

Illi t-talbiet attrici huma tlieta b'kollox. Fl-ewwel lok s-socjeta' attrici qed titlob li jigi ddikjarat li l-konvenju bejn il-partijiet datat 27 ta' Ottubru 1997 m'ghadux vinkolanti sija ghaliex skada u sija minhabba vizzju fil-kunsens tar-rapprezentant tas-socjeta' attrici b'konsegwenza tal-agir frawdolenti tal-konvenut Anthony Vassallo.

Illi fit-tieni lok, is-socjeta' attrici qed titlob lil din il-Qorti sabiex konsegwentement ghall-ewwel talba, tikkundanna lis-socjeta' konvenuta u lill-konvenuti konjugi Vassallo in solidum, sabiex jirrifondu lis-socjeta' attrici s-somma bilancjali fuq imsemmija ta' hamsa u ghoxrin elf u tlett mitt lira Maltin (Lm25,300) flimkien ma l-imghax kummercjali fuq din l-istess somma mid-data jew dati li jigu stabbiliti minn din il-Qorti bhala d-data jew dati li fihom gew ricevuti l-vetturi u cabin.

Illi t-tielet talba tas-socjeta' attrici hija talba ghad-danni li jirraprezentaw it-telf li sofriet l-istess socjeta' attrici b'konsegwenza tal-agir frawdolenti tal-konvenut Anthony Vassallo.

Illi mill-provi prodotti jirrizulta li permezz ta' konvenju datat 27 ta' Ottubru 1997 fl-atti tan-Nutar Pierre Cassar kien gie miftiehem li l-konvenut Anthony Vassallo f'isem u ghan-nom tal-kumpanija konvenuta A. Vassallo and Sons Investments Limited, kien obbliga ruhu li jassenja bi tpartit lil Grazio Patiniott f'isem u ghan-nom tal-kumpanija Grezzju Patiniott Limited, *semi basement* (cioe *upper basement*) fi Triq it-Tamar, Qawra, San Pawl il-Bahar, fi stat ta' gebel u saqaf, liema semi-basement gie valutat bil-prezz ta' erbgha u erbghin elf lira Maltin (Lm44,000).

Illi in kontrokambju, Grazio Patiniott f'isem il-kumpanija attrici, obbliga ruhu li jassenja bi tpartit lil Anthony Vassallo nomine certu effetti mobbli, fosthom (a) vettura tal-marka Peugeot 405 valutata sebghat elef lira Maltin (Lm7,000), li gie ddikjarat li kienet gja konsenjata, (b) vettura tal-marka Pontiac valutata tlettax-il elf lira Maltin (Lm13,000) mhux konsenjata, (c) Cabin Cruiser XL ta' sitta u ghoxrin (26) pied mhux konsenjata u valutata tnax-

il elf lira Maltin (Lm12,000), u (d) karożzi ohrajn li l-valur tagħhom kien għad ma kienx gie miftiehem.

Illi gie ukoll pattwiet li f'kaz li dawn l-effetti mobbli ma jigux konsenjati sal-15 ta' Lulju 1998, jibda jgħaddi l-imghax ta' tmienja fil-mija (8%) fuq il-valur tal-effetti mobbli mhux konsenjati.

Illi gie dikjarat esplicitament minn Anthony Vassallo nomine li huwa kien is-sid tal-proprjeta' soggetta għattpartit fl-istess konvenju.

Illi gie miftiehem ukoll li f'kaz li l-proprjeta' ma tigix konsenjata fi stat ta' gebel u saqaf sal-15 ta' Lulju 1998, jibda jiddekorri l-imghax ta' tmienja fil-mija (8%) fuq il-valur tal-effetti mobbli li jkunu għa konsenjati. Dan il-konvenju kien validu sal-15 ta' Dicembru tas-sena 1998.

Illi permezz ta' skrittura privata datata 11 ta' Dicembru 1998, il-konvenju datat 27 ta' Ottubru 1997 fl-atti tan-Nutar Pierre Cassar, gie estiz sal-15 ta' Jannar tas-sena 1999, u dana kif stipulat fit-tieni parti ta' din l-istess skrittura. Izda f'din l-iskrittura privata Anthony Vassallo deher kemm f'ismu proprju, kif ukoll f'isem martu Mary u anki f'isem A. Vassallo and Sons Investments Limited għal kull interess li jista' jkollhom, filwaqt li Grezzju Patiniott deher f'ismu proprju u f'isem martu Antonia u f'isem Grezzju Patiniott Limited għal kull interess li jista' jkollhom.

Illi jirrizulta wkoll li permezz ta' skrittura privata datata 28 ta' Lulju 1999, Grazio Patiniott f'ismu proprju u għan-nom ta' Grazio Patiniott Limited u Antonia mart Grazio Patiniott u Anthony Vassallo f'ismu proprju u għan-nom ta' A. Vassallo and Sons Investments Company Limited, fost affarijiet ohra geddew il-konvenju datat 27 ta' Ottubru 1997 sal-14 ta' Awissu tas-sena 1999 taht l-istess kondizzjonijiet hemm miftiehma.

Illi permezz ta' ittra ufficjali pprezentata fit-13 ta' Awissu 1999, s-socjeta' attrici interpellat il-konvenuti Anthony u Maria Dolores konjugi Vassallo kif ukoll lill-A. Vassallo and Sons Investments Company Limited sabiex jersqu għall-

pubblikazzjoni ta' l-att finali ta' trasferiment ai termini tal-istess konvenju, u avzat lill-konvenuti li kienet bi hsiebha tipprocedi skond il-ligi kontra taghhom ghal frodi kommess minn Anthony Vassallo in vista tad-dikjarazzjoni minnu maghmul li l-fond imsemmija fil-konvenju kienet proprjeta' tas-socjeta' konvenuta meta fil-fatt ma kenitx, u ghad-danni kollha li soffriet u li ghad ser issofri s-socjeta' attrici.

Illi jirrizulta li l-att finali qatt ma sar bejn il-partijiet u li ghalhekk il-konvenju tas-27 ta' Ottubru tas-sena 1997 ma baqax vinkolanti.

Illi mill-provi migbura, jirrizulta car li alavolja l-konvenju bejn il-partijiet ma baqax vinkolanti, u l-att finali qatt ma sar, xorta wahda xi whud mill-effetti mobbli msemija fl-istess konvenju gew mghoddija mis-socjeta' attrici lill-konvenuti. Fl-ewwel lok, il-vettura tal-marka Peugeot 405 bil-valur ta' Lm7,000 kienet gja giet konsenjata lill-konvenuti Vassallo meta sar il-konvenju fil-1997, filwaqt li l-cabin cruiser gie konsenjat lill-Anthony Vassallo wara li sar il-konvenju. Jirrizulta wkoll li kemm il-vettura Peugeot 405, kif ukoll il-cabin cruiser gew mibjugha lill-terzi minn Anthony Vassallo li kien zamm l-irkavat ta' l-istess bejgh hu stess. Dan kollu gie konfermat mill-konvenut Anthony Vassallo stess meta xehed testwalment hekk:-

“Naqbel li Peugeot 405 giet konsenjata f’idejja. Bieghtha lil Cilla Dealer minn B’Kara. Certu wiehed Charlie insejt x’kunjomu. Qed nigi mistoqsi kemm bieghtu. Nghid li bieghtu erbat elef u hames mija. Nghid li l-Peugeot 405 u l-cabin cruiser biss hadt. L-affarijiet l-ohra ma hadthomx”.

Illi minbarra din ix-xhieda, dawn il-fatti gew anki kkonfermati mir-rapprezentanti ta' l-awtoritajiet koncernati li jzommu r-records tat-trasferimenti kemm tal-vetturi kif ukoll tal-ingenji tal-bahar.

Illi dwar il-vettura Pontiac imsemmija fic-citazzjoni u fil-konvenju in kwistjoni, jirrizulta (kontrarjament ghal dak li jinghad fic-citazzjoni), li din dejjem baqghet fil-pussess ta' Grazio Patiniott u qatt ma giet trasferita f'idejn il-konvenuti. Fil-fatt Grazio Patiniott stess fl-affidavit tieghu

jiddikjara li l-vettura Pontiac kienet inbieghat minnu stess u li minn dan il-bejgh huwa kien ircieva s-somma ta' sitt elef u seba mitt Lira Maltin (Lm6,700).

Illi jirrizulta wkoll kemm mill-provi dokumentarji kif ukoll dawk viva voce, li l-proprjeta' soggetta ghall-konvenju tas-27 ta' Ottubru 1997, u cioe' s-semi basement (upper basement) fi Triq it-Tamar, Qawra, San Pawl il-Bahar ma kienet qatt proprjeta' la tal-konvenuti proprio u lanqas tas-socjeta' A. Vassallo and Sons Investments Company Limited. Dan ammettieh il-konvenut Anthony Vassallo stess waqt li kien qiegħed jixhed, izda ma ta l-ebda spjegazzjoni jew gustifikazzjoni kwalsiasi għalfejn huwa kien għamel din id-dikjarazzjoni.

Illi n-Nutar Pierre Cassar fix-xhieda mogħtija minnu qal testwalment hekk:-

“Meta gie Anthony Vassallo fl-ufficcju tieghi tagħni x'nifhem li l-proprjeta' kienet f'isem il-kumpanija tieghu, effettivamente li kienet inxtrat, pero' la tani kuntratt u lanqas konvenju”.

Illi għalhekk huwa car li d-dikjarazzjoni magħmula fil-konvenju tas-27 ta' Ottubru 1997, minn Anthony Vassallo kienet wahda għal kollox inheritiera u ma kienitx tirrifletti l-verita.

Illi t-talbiet attrici huma tlieta b'kollox. Fl-ewwel lok s-socjeta' attrici qed titlob li jigi ddikjarat li l-konvenju bejn il-partijiet datat 27 ta' Ottubru 1997 m'ghadux vinkolanti sija għaliex skada u sija minhabba vizzju fil-kunsens tar-rapprezentant tas-socjeta' attrici b'konsegwenza tal-agir fraudolenti tal-konvenut Anthony Vassallo.

Illi kif gja gie spjegat izjed 'l fuq huwa car li din it-talba attrici tirrizulta ppruvata u għalhekk għandha tintlaqa fl-intier tagħha.

Illi fit-tieni lok, is-socjeta' attrici qed titlob sabiex konsegwentement għall-ewwel talba, tikkundanna lis-socjeta' konvenuta u lill-konvenuti konjugi Vassallo in

solidum, sabiex jirrifondu lis-socjeta' attrici s-somma bilancjali fuq imsemmija ta' hamsa u ghoxrin elf u tlett mitt lira Maltin (LM25,300) flimkien ma l-imghax kummercjali fuq din l-istess somma mid-data jew dati li jigu stabbiliti minn din il-Qorti bhala d-data jew dati li fihom gew ricevuti l-vetturi u cabin cruiser kif jirrizulta waqt it-trattazzjoni tal-kawza.

Illi ma hemmx dubbju li gjaladarba l-konvenju tas-27 ta' Ottubru 1997 skada u ma baqax vinkolanti, r-rabta bejn il-partijiet ma baqghetx kontrattwali. B'hekk il-konvenuti ma kellhom l-ebda dritt li jiddetjenu u inqas u inqas li jbieghu l-effetti mobbli li s-socjeta' attrici kienet ikkonsenjatilhom. Il-fatt li l-konvenuti bieghu l-vettura Peugeot 405 u l-cabin cruiser u zammew l-irkavat tal-istesss bejgh minghajr ma rrifondew kollox lura lill-atturi meta l-konvenju skada, jfisser li huma arrikkixxew ruhhom indebitament. F'dan ir-rigward **l-artikolu 1028 A (1) tal-Kodici Civili, Kap. 16 tal-Ligijiet ta' Malta** jiddisponi hekk kif gej:-

“Min, minghajr kawza gusta, jarrikkixxi ruhu ghad-dannu ta' haddiehor ghandu fil-limiti ta' l-arrikkiment ihallas lura u jikkumpensa ghal kull tnaqqis patrimonjali li setghet soffriet dik il-persuna.”

Illi madankollu, il-Qorti ma tistax taqbel ma l-ammont ta' Lm25,300 li qed titlob lura s-socjeta' attrici, u dana ghas-segwentu ragunijiet. Grazio Patiniott in rapprezentanza tas-socjeta' attrici spejga fl-affidavit tieghu kif wasal ghal din is-somma ta' Lm25,300 u spjega wkoll kif jidhirli li ghandhom jigu kkalkolati l-imghaxijiet fuq l-ammont ta' Lm25,300. F'dan ir-rigward qed issir referenza partikolari ghall-paragrafi 10, 12 u 13 tal-istess affidavit tieghu.

Illi l-Qorti ma taqbilx interament mal-kalkoli maghmula mis-socjeta' attrici, u fil-fatt l-ammont li hu dovut lis-socjeta' attrici mill-konvenuti huwa biss l-valur tal-Peugeot 405 u dak tal-cabin cruiser li effettivament ghaddew f'idejn il-konvenuti u li nbieghu minnhom. Il-vettura Pontiac kienet u baqghet dejjem fil-pussess ta' Grazio Patiniott u fil-fatt kien biegha hu stess, u ghalhekk bl-ebda mod ma

jista' jitlob xi interessi fuq din il-vettura minghand il-konvenuti.

Illi mill-provi jirrizulta li l-vettura Peugeot 405 dak iz-zmien tal-konvenju kienet giet stmata mill-partijiet fl-ammont ta' Lm7,000, filwaqt li l-cabin cruiser kienet giet stmata fl-ammont ta' Lm12,000. Oltre dan jirrizulta mill-provi (u cioe' il-*bill of sale* relattiv) li meta Anthony Vassallo biegh il-*cabin cruiser* lill-terzi kien fil-fatt thallas l-ammont ta' Lm12,000. L-istess Anthony Vassallo ma kienx car u preciz dwar kemm biegh il-vettura Peugeot u ma gab l-ebda prova konkreta dwar dan, u ghalhekk il-Qorti bhal Perit Legali thoss li ghandha tistrieu fuq il-valur moghti lill-vettura miz-zewg partijiet a *tempo vergine* meta sari l-ftehim. Ghalhekk jirrizulta li l-ammont li ghandu jithallas lura mill-konvenuti huwa dak ta' Lm7,000 flimkien ma Lm12,000 li b'kollox jammontaw ghal dsatax il-elf lira Maltin (Lm19,000).

Illi dwar l-interessi, jinghad li ladarba l-konvenju ma baqax vinkolanti, u ladarba l-oggetti mobbli baqghu fil-pussess tal-konvenuti, u sahansitra nbieghu minnhom, l-interessi jridu jibdeu jiddekorru mid-data jew dati li fihom kemm il-vettura Peugeot 405 kif ukoll il-cabin cruiser gew f'idejn il-konvenuti.

Illi mill-provi jirrizulta li l-*cabin cruiser* gie trasferit f'isem Anthony Vassallo fil-5 ta' Settembru 1997 (vide *Bill of Sale* - Dok. "GC"), u ghalhekk l-imghax ta' 8% fuq l-ammont ta' seba u ghoxrin elf, disa mija u tnejn u hamsin ewro u tmienja u erbgħin centezmu (€27,952.48), (ekwivalenti ghal (Lm12,000) ghandhom jiddekorru proprju mil-5 ta' Settembru 1997.

Illi fir-rigward tal-vettura Peugeot 405, ma ngabet l-ebda prova konkreta tad-data meta l-vettura giet f'idejn il-konvenut Anthony Vassallo, izda l-Qorti thoss dwar dan ser tistrieu fuq ix-xhieda ta' Grazio Patiniott, kif ukoll tal-konvenut Anthony Vassallo, li t-tnejn jiddikjaraw li fil-gurnata tal-konvenju tas-27 ta' Ottubru tas-sena 1997, il-vettura kienet gja f'idejn Anthony Vassallo, u ghalhekk l-interessi tat-8% fuq l-ammont ta' sittax-il elf, tlett mija u

hames ewro u wiehed u sittin centezmu (€16,305.61) (ekwivalenti ghal Lm7,000) ghandhom jiddekorru ms-27 ta' Ottubru tas-sena 1997.

Illi t-tielet talba tas-socjeta' attrici hija talba ghad-danni li jirraprezentaw it-telf li sofriet l-istess socjeta' attrici b'konsegwenza tal-agir frawdolenti tal-konvenut Anthony Vassallo. Kif gie premess fic-citazzjoni, skond is-socjeta' attrici hija soffriet danni li jikkomprenđu sija l-imghax fuq il-valur tal-vetturi u *cabin cruiser* konsenjati, u sija telf ta' qliegh mill-izvilupp tal-immobbli li kellu jigi trasferit, biex b'hekk is-socjeta' attrici qed tippretendi danni li b'mod generali jirrigwardaw it-telf li baghtiet u l-qliegh li tilfet.

Illi fir-rigward ta' l-imghaxijiet fuq il-valur tal-vettura Peugeot 405 u tal-*cabin cruiser*, il-Qorti gja provdiet dwar l-istess aktar il-fuq f'din id-decizjoni b'hekk li dawn l-imghaxijiet gja gew akkoliti mill-esponenti. Minn-naha l-ohra, l-Qorti tosserva li ma gew prodotti assolutament l-ebda provi fir-rigward tal-allegat telf ta' qliegh mill-izvilupp tal-immobbli in kwistjoni minn-naha tas-socjeta' attrici, u ghalhekk tali talba ghad-danni ma tistax tintlaqa u ghalhekk qed tigi michuda.

Illi l-accenn ghal xi danni sofferti minhabba n-nuqqas ta' bejgh tal-vettura Pontiac li ghamel Grazio Patiniott fl-affidavit tieghu, wkoll ma jistax jigi accettat bhala xi forma ta' prova dwar dan ghaliex effettivament il-vettura Pontiac baqghet fil-pussess ta' Grazio Patiniott sakemm hu stess bieghha. Il-fatt li din il-vettura kienet fil-pussess tieghu ifisser li huwa seta jaghmel uzu mill-istess vettura meta ried u jekk ghazel li jzommha fil-garaxx tieghu dik kienet ghazla tieghu biss. Eventwalment meta huwa ghazel li jbiegh il-vettura, zamm l-irkavat tal-bejgh kollu hu, u ghalhekk ma jistax jinghad li gew sofferti xi danni f'dan ir-rigward.

Illi mbaghad, fin-nota ta' l-eccezzjonijiet taghhom, il-konvenuti Anthony Vassallo u A. Vassallo & Sons Investments Company Limited eccepew fl-ewwel lok illi fil-konfront tal-konjugi Anthony u Maria Dolores konjugi Vassallo it-talbiet attrici huma nfondati fil-fatt u fid-dritt

stante li qatt ma kien hemm rabta mal-istess socjeta' u b'hekk ghandhom jigu liberati mill-osservanza tal-gudizzju bl-ispejjes kontra l-istess atturi.

Illi tali eccezzjoni ma tistax tigi milqugha ghaliex li direttur li jkun qiegħed jagixxi għan-nom u in rappreżentanza ta' kumpanija jista' jkun personalment responsabbli għall-hsara li tkun saret bl-agir delittwuz minnu stess kommess. Illi f'din id-determinata sitwazzjoni, l-konvenut Anthony Vassallo bl-egħmil tiegħu – u cioe bid-dikjarazzjoni falza li għamel, u li ammetta li għamel, fil-konvenju tas-27 ta' Ottubru 1997 - irrenda ruħu responsabbli personalment versu s-socjeta' attrici, solidament mas-socjeta' konvenuta A. Vassallo & Sons Investments Company Limited.

Illi dwar din ir-responsabbilita' tad-diretturi qed issir referenza għas-sentenzi fl-ismijiet **“Anthony Briffa pro et noe vs Vincent Oliver Abela pro et noe”** (P.A. (PS) – 28 ta' Marzu 2003) kif ukoll dik fl-ismijiet **“John Bugeja vs Giuseppe Maria Vella Gatt pro et noe”** (A.K. - 31 ta' Jannar 1977) li rriferew fuq dan il-punt għall dak li hemm f'**Palmer's 'Company Law'** (21st Edition, 1968 page 572):-

“Any director who is party to a fraud or to the commission of any other tort is personally liable to the injured party. This is on the principle that whoever commits a wrong is liable for it himself, and, nonetheless so, that he was acting as an agent or servant on behalf, and for the benefit of another; for the contract of agency, or service cannot impose any obligation on the agent or servant to commit, or assist in the committing of fraud or any other wrong. The Company may also be liable but that does not exonerate the director.....”

Illi oltre dan, ma jista' qatt jingħad li ma kienx hemm rabta bejn is-socjeta' attrici u l-konvenut Anthony Vassallo proprio, għaliex kif gie ppruvat b'mod car, l-oġġetti mobbli mertu tal-kawza gew konsenjati direttament mis-socjeta'

attrici lill-Anthony Vassallo personalment li saħansitra bieghhom lill-terzi u zamm l-irkavat ta' l-istess. Oltre dan, fil-iskrittura privata datata 11 ta' Dicembru 1998, Anthony Vassallo kien deher kemm f'ismu proprju, kif ukoll f'isem martu Mary u anki f'isem A. Vassallo and Sons Investments Limited għal kull interess li jista' jkollhom. Ta' min isemmi wkoll Anthony Vassallo fix-xhieda mogħtija minnu qatt ma nnega dan kollu. Għalhekk in vista ta' dan, din l-eccezzjoni qed tigi michuda.

Illi fit-tieni eccezzjoni mogħtija mill-konvenuti huma eccepew li mingħajr pregudizzju u limitament fir-rigward tas-socjeta' A. Vassallo & Sons Investments Company Limited, l-akkuzi dedotti fil-konfront tas-socjeta' konvenuta huma nfondati fil-fatt u fid-dritt u se mai jekk hemm xi tort, din tispetta purament lil atturi stante li huma stess ma onorawx ir-rabtiet li kien hemm tort tagħhom, bil-konsegwenza li qed jipprovaw jitfghu l-htija fuq il-konvenuti.

Illi din l-eccezzjoni wkoll ma hijiex fondata għaliex jirrizulta car li l-konvenut Anthony Vassallo li kien qieghed jagixxi għan-nom u in rappreżentanza tas-socjeta' A. Vassallo & Sons Investments Company Limited u huwa kien għamel dikjarazzjoni falza fil-konvenju datat 27 ta' Ottubru 1997, meta ddikjara li l-proprjeta' immobbli mertu tat-tranzazzjoni kienet fil-fatt proprjeta' tas-socjeta' konvenuta. Huwa car li a bazi ta' din id-dikjarazzjoni falza u frawdolenti, l-kuntratt finali ma setax isehh u dan bl-ebda mod minhabba xi tort jew nuqqas da parti tas-socjeta' attrici, izda unikament minhabba tort tas-socjeta' konvenuta.

III. KONKLUZZJONI.

Illi għalhekk għal dawn il-motivi, din il-Qorti, **taqta' u tiddeciedi**, billi fil-kontumacija tal-konvenuta Maria Dolores Vassallo u fil-waqt li tichad l-eccezzjonijiet kollha tal-konvenuti Anthony Vassallo u s-socjeta' A. Vassallo & Sons Investments Co. Ltd in kwantu nkonsistenti ma' dak

hawn deciz, u filwaqt li **tichad it-tielet talba attrici** ghaliex ma gietx ippruvata, **tilqa' l-ewwel zewg talbiet attrici** biss fis-sens hawn deciz b'dan illi:-

1. Tiddikjara li l-konvenju bejn il-partijiet datata 27 ta' Ottubru 1997 m'ghadux vinkolanti sija ghaliex skada u sija minhabba vizzju fil-kunsens tar-rapprezentant tas-socjeta` attrici b' konsegwenza tal-agir frawdolenti tal-konvenut Anthony Vassallo.

2. Konsegwentement tikkundanna lis-socjeta` konvenuta u lill-konvenuti konjugi Vassallo *in solidum* bejniethom sabiex jirrifondu lis-socjeta` attrici s-somma bilancjali fuq imsemmija ta' erba u erbghin elf, mitejn u tmienja u hamsin ewro u disa` centezmi, (€44,258.09), ekwivalenti ghal dsatax il-elf Lira Maltija (Lm19,000), flimkien mal-imghax ta' 8 % fuq l-ammont ta' sebgha u ghoxrin elf, disa` mija u tnejn u hamsin ewro u tmienja u erbghin centezmu (€27,952.48), (ekwivalenti ghal (Lm12,000) ghandhom jiddekorru proprju mil-5 ta' Settembru 1997 sal-effettiv pagament mentri l-imghax ta' 8% fuq l-ammont ta' sittax-il elf, tlett mija u hames ewro u wiehed u sittin centezmu (€16,305.61) (ekwivalenti ghal Lm7,000) mid-data tas-27 ta' Ottubru 1997 sal-effettiv pagament, ghar-ragunijiet fuq indikat f'din id-decizjoni.

Bl-ispejjez kontra l-konvenuti.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----